

Tulevana kautena saamme kuulla erityisesti Aasian työstä. Kristityt sekä Pakistanissa että Bangladeshissa joutuvat kohtaamaan pitkälti samankaltaisia haasteita kamppaillessaan valtauskonnon keskellä. Miten lähetysjärjestöt vastaavat näihin haasteisiin? Entä miten tämä tilanne liittyy meihin?

Kuten eräs lähetysjärjestö totesi, vuonna 2007 julkaistiin maailman johtavien islamilaisten oppineiden toimesta tärkeä asiakirja, ”Common Word - Yhteinen Sana”. Tämä islamin missionaarinen selonteko tiivistää vision, jota jo pitkään on markkinoitu kristityille niin muslimi- kuin kristityissäkin maissa. Asiakirja esittelee eräänlaisen monoteistisen synkretismin tai islamin erityisellä painotuksella. Sen edistäjät vakuuttavat, että se voidaan hyväksyä uskontoa vaihtamatta. Kaksi ajattelumallia, islam ja kristinusko, vain löytävät ”sovinnon” keskenään.

Tätä maailmankatsomusta voitaisiin kutsua kristityn sillaksi islamiin. Se on jo tuttu ilmiö Pakistanissa ja Bangladeshissa.

Keskeisimpiin oppeihin kuuluvat: vaikka näissä kahdessa uskonnossa on keskinäisiä eroavaisuuksia, palvelemme samaa Jumalaa. Meillä on samat sosiaaliset ja eettiset arvot. Yhteistyössä voimme taistella maailman maallistumista ja muita ongelmia vastaan ja yrittää tuoda ratkaisun idän ja lännen konfliktiin. Meidän tulee solmia rauha ja yhdessä taistella maailman vakauden, oikeudenmukaisuuden ja hyvyden päämäärien puolesta. Sekä Raamattu että Koraani ovat jumalallisia ilmoituksia.

Ongelmaksi muodostuu, että yllä olevat seikat voidaan myöntää vasta, kun luovumme kristinuskon käsityksestä Jumalasta, Raamatun opetuksista sekä Jeesuksen kaikkivaltiudesta, josta seuraa valta antaa syntejä anteeksi. Toisaalta joudumme ohittamaan myös islamin keskeiset opetukset. Tämän vuoksi sanoille ja kristillisille käsitteille annetaankin tässä chislamiksi kutsutussa ajattelussa uusi sisältö. Chislamia sivuavat asiakirjat ovat abstraktien käsitteiden sekavaa, mutta määrätietoista pyörittelyä.

Tiedämme psykologiasta, että sanat vaikuttavat ajatteluamme. Kun sanojen sisältö vaihdetaan, ja niitä käytetään uudella tavalla, voidaan vastaanottavaisen ihmisen maailmankatsomus ulkopuolelta käsin vaihtaa, ”uudistaa”.

Mitä kauemmin ihminen on tällaisen ns. vaikuttamistyön alla, sitä helpommin hän on muokattavissa. Tällaisessa tilanteessa on vaarana, että ihmisen ylin auktoriteetti vaihtuu samalla, kun hänelle vakuutetaan, että hän yhä palvelee Raamatun Jumalaa - nyt vain ”paremmalla” tai ”ajanmukaisemmalla” tavalla.

Toinen helposti hämmentävä seikka ovat peitekäsitteet. Eräskin chislam-komitea käyttää markkinoinnissaan ilmaisia *hengellisten perheiden solidaarisuudesta, vapaudesta, jatkuvasta dialogisesta suhteesta, oikeudenmukaisuudesta, kansan*

kollektiivisesta tahdosta, paremmasta elämästä sekä pysyvästä dialogista.

Huomionarvoista ovat myös toistuvat maininnat *missiosta maailmalle*. Monissa muissa asiakirjoissa viitataan ainoastaan dialogiin tai rauhantyöhön silloinkin, kun sen ideologinen perusta on kyseinen *missio*. Mainitun, chislamia edistävän tahon suunnittelema, kansainvälinen foorumi puolestaan nimettiin *Kansalliseksi Dialogikeskukseksi*.

Komitea esittää vision *oikeamielisyydestä*, jossa *kansa asettuu kaikkien muiden intressien edelle*. Sanataiteen alla piilee kristinuskon vastustajien tunnettu slogan: *Ei ole muuta jumalaa kuin kansa kaikkivaltias*, mikä voidaan hyväksyä vain poliittis-rituaalisesta maailmankuvasta käsin.

Onko chislam ainutlaatuinen ilmiö? Jotakin kertonee se, että Common Word -asiakirjan esittämä uskonsuunta esitetään usein kirkon elinehdoksi muslimimaassa, länsimaissa ”rauhanomaisen” yhteiselon ehdoksi. Tämä poissulkevyyden ominaisuus, joka samalla kertoo kyseenalaisista päämääristä ja menetelmistä, näyttää olevan osa laajempaa, universaalia ajatustapaa.

Esimerkiksi Japanin lähetyskentällä konfutselainen henkien palvonta selitetään perheen, yhteiskunnan ja yhteisten arvojen kunnioittamiseksi. Sanotaan, että tämä kulttuuriksi nimetty velvoittaa yhtä lailla kristittyä kansalaista. Erään Japanissa lähetystyössä toimineen mukaan kyseinen kompromissi on syynä Japanin kirkkojen nykyiseen tilaan. Kristinoppia opetetaan, mutta liian usein julkisissa tilanteissa jokin muu vie voiton. Lopputuloksena on kuin japanilainen versio chislamista: ”kristinusko” konfutselaisen elämäntavan sisällä. Vastaavia esimerkkejä näemme läpi lähetyskenttien ja kotimaassamme.

Miksi kristityn tarvitsisi huolestua islamin oppineiden tekemästä lähetystyöstä? Vastauksen saamme seurauksista, joita voimme jo nähdä siellä, missä chislam on saanut jalansijaa. Uskonnonvapauden kaventuminen lisää johdonmukaisesti konflikteja ja inhimillistä kärsimystä. Niille, jotka haluavat kääntyä kristityiksi tai olla avoimia uskostaan, tilanne käy sietämättömäksi.

Kirkkojen myöntyminen ”*yhteisiin eettisiin ja sosiaalisiin arvoihin*” sekä työskentely ”*rauhan puolesta*” vaativat näitä yhteisöjä jatkuvasti vaikenemaan yhteiskunnan harjoittamista ihmisoikeusrikkoksista niiden jäseniä vastaan. Joudumme siis kysymään, miksi ”rauha” tulisi saavuttaa juuri kristittyjen uskostaan luopumisen kautta?

Kysymyksiä herättäneenä myös, että edellä mainittu chislam-komiteakin näkee aatteensa ulkopuoliset maailmankatsomukset lähinnä taisteluna rauhaa, velvollisuutta, sekä yhteiskunnallista vakautta vastaan. Tätä uskonnollista

”itsekkyyttä” tulee yhteisrintamassa vastustaa. Poliittisissa erityiskysymyksissä tulee käyttää tarvittaessa *”äärimmäistä voimaa ja päättäväisyyttä”*.

Chrislamin *”elämäntavan”* ulkopuolelle jääminen on siis kiellettyä. Miten voimme tällöin turvata niiden aseman, jotka nostavat äänensä ihmisoikeuksien puolesta tai kieltäytyvät luopumasta kristillisen uskonsa perusteista?

Entä miten tämä kaikki liittyy meihin? Ainakin yksi lähetysjärjestöstämme on jo vuonna 2016 julkaissut kantansa ja sitoutumisensa kaikkiin chislamin pääkohtiin. Erään lähetysjohtajan kirjoitus aiheesta on otsikoitu chislamin pääteesin mukaisesti: *”Yksi Jumala, kaksi uskontoa”*. Yleensä varojen keruu tämän tyyppiselle työlle tapahtuu abstraktien nimikkeiden alla. Nämä eivät suoraan paljasta, mihin varallisuus käytetään tai mitä itse asiassa tehdään. Samalla – tai ehkä juuri sen tähden – sen osuus lähetystyön varoista on jatkuvasti kasvanut.

Mistä tilanne syvimmiltään kertoo? Toisen maailmansodan aikaisissa keskitysleireissä käytettiin termiä, jolla viitattiin elämänvoiman menettämiseen ja periksi antamiseen.

Pelätty sana ”musulman” (alistunut) juontui arabian verbistä ”islam - alistua”. Periksi antaminen vaikutti vangin ulkoiseen olemukseen, minkä jälkeen nämä ”muslimit” nopeasti menehtyivät. Chrislam on kuin ruumiillistunut esimerkki kristityn universaalista ”musulman”-tilasta. Muslimimaissa se ilmenee chislamina, Japanissa chronfutsealaisuutena, täällä toisin.

Tänäänkin henkisesti periksi antanut ihminen alistuu siihen, mikä näyttää tuottavan ulkonaisen ”levon”. Hän makaa välinpitämättömänä parakkinsa laverilla katsellen kännykkäänsä, ei jaksa kuunnella Pyhän Hengen ääntä ja alistuu ympäristönsä kulloinkin asettamiin vaateisiin.

Leireillä mikään inhimillinen yritys ei enää voinut pelastaa ”musulmania”. Tänäänkin vain Kristus pystyy auttamaan meitä miltei jo luovuttaessamme, usein juuri dialogin kautta kanssamme. Hän kestää valitukset ja kapinan, joka on kaikkia ihmisiä yhdistävä Common Word.

Siksi Hän on perustanut maailmanmission, jonka tehtävänä on vapauttaa meidät kaikista hengen leireistä, jotka ”tekevät vapaiksi”. Hän on valmiina kantamaan joka hetki meitä ”muslimeita” tällä aikamme hengellisellä kuolemanleirillä. Hänen rauhantyöhönsä pohjautuu ikuisen elämän mahdollisuus, mikä on korvaamattoman tärkeä asia maailmamme muillekin muslimeille.

”Onnellinen se,
jonka apuna on Jaakobin Jumala,
se, joka panee toivonsa Herraan, Jumalaansa,
Häneen, joka on tehnyt taivaan ja maan,
meren ja kaiken, mitä niissä on,
joka pysyy uskollisena iankaikkisesti,

joka hankkii oikeuden sorretuille,
joka antaa leivän nälkäisille,
Herra vapauttaa vangitut,
Herra avaa sokeiden silmät,

Herra nostaa alas painetut,
Herra rakastaa oikeamielisiä,
Herra varjelee
muukalaiset ja lesket”

Psalmi 146:5-9